

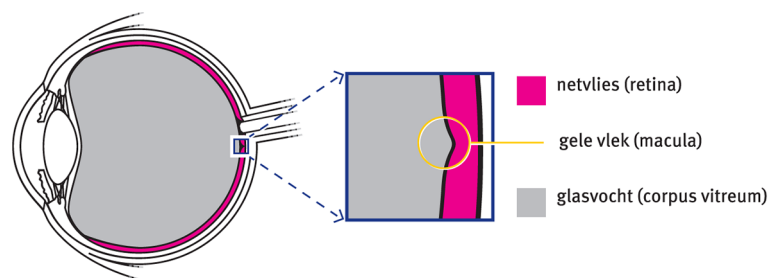
Schiedamse Vest 180
3011 BH Rotterdam
T +31 (0)10 401 77 77
www.oogziekenhuis.nl

Maculadegeneratie

Deze folder geeft u informatie over de diagnose maculadegeneratie (MD).

De diagnose

Achter in het oog ligt het netvlies. Het netvlies dient als ‘scherm’ waarop beelden worden geprojecteerd, net zoals dat gebeurt bij een fototoestel. Het middelpunt van het netvlies heet de macula of gele vlek. In de macula bevinden zich kegeltjes. Dit zijn lichtgevoelige cellen waardoor wij kleur en details kunnen waarnemen. De macula zorgt ervoor dat u in het centrale gedeelte van uw gezichtsvermogen scherp kunt zien, waardoor u bijvoorbeeld kunt lezen of iemands gezicht kunt herkennen. Het overige deel van het netvlies zorgt voor het perifere zien (zijzicht), waardoor u bijvoorbeeld nergens tegenaan loopt.

Maculadegeneratie (MD) is een ingrijpende oogaandoening waarbij het gezichtsvermogen in het centrale scherpe zien achteruit gaat. De oorzaak hiervan is het afsterven van de kegeltjes in de macula.

Dit wordt in de volksmond ook wel ‘slijtage van het netvlies’ genoemd. Het zijzicht blijft in de meeste gevallen gespaard, zodat u in staat blijft om zelfstandig de weg te vinden.

Er bestaan twee vormen: ‘droge MD’ en ‘natte MD’. Droge MD is een slijtageproces waarbij afval in het netvlies opstapelt gedurende het leven en de macula langzaam afsterft. Natte MD is een slijtageproces waarbij tevens nieuwe bloedvaten in de macula beginnen te groeien. Deze bloedvaten lekken en veroorzaken vocht opstapeling en bloedingen in de macula.

Meestal treedt MD niet aan beide ogen tegelijk op. Dat betekent dat er nog enkele jaren een goed gezichtsvermogen kan zijn. Wanneer het gezichtsvermogen wel achteruitgaat in beide ogen, worden dagelijkse dingen die voorheen vanzelfsprekend waren, zoals lezen en autorijden, steeds moeilijker.

Klachten

In de beginfase van de aandoening zijn er geen of weinig klachten. De afwijkingen worden dan meestal bij toeval ontdekt bij een oogcontrole. In een verder gevorderd stadium kunnen twee soorten klachten ontstaan:

Wazige vlek of verminderd zien

Op de plek waarop u uw blik richt, neemt u een wazige, doffe of donkere vlek waar. Deze vlek reist voortdurend met uw blik mee, het is dus niet mogelijk om naast de vlek te kijken. Tevens ziet u minder gedetailleerd. Hierdoor kunt u mensen niet meer herkennen aan hun gezicht. Ook lezen wordt moeilijk, omdat letters van een woord lijken te ontbreken. Het wazig zien kan niet met een normale bril verholpen worden. Deze klachten passen over het algemeen bij 'droge MD'.

Vervormd zien

Soms is vervorming van het beeld het eerste dat u merkt. Lijnen lopen niet meer recht, maar hebben een vreemde kronkel. U ziet bijvoorbeeld een deuk of een hobbel in een deurpost of lantaarnpaal. Of u ziet 'verwongen' gezichten. In een verder gevorderd stadium ziet u de wereld als in een soort lachspiegel. Deze klachten passen over het algemeen bij 'natte MD'.

Vooronderzoeken

Voor het stellen van de diagnose zijn een aantal vooronderzoeken nodig:

- bepalen van de gezichtsscherpte (letterkaart lezen);
- onderzoek van het oog door de oogarts;
- maken van netvliesfoto's zonder contrastvloeistof (OCT) en zo nodig met contrastvloeistof (FAG)

Indien nodig zullen nog aanvullende onderzoeken plaatsvinden. Over het algemeen zijn de onderzoeken niet pijnlijk en is alleen verwijding van de pupil door middel van druppels nodig. Het duurt 20 tot 30 minuten voor de druppels werken. Door deze druppels ziet u wazig. Het is daarom noodzakelijk dat u voor deze onderzoeken een begeleider meeneemt naar Het Oogziekenhuis.

De behandeling

De behandelmogelijkheden zijn afhankelijk van het type MD dat u heeft. Bij natte MD is behandeling met injecties in het oog, photodynamische therapie en/of soms ook chirurgie mogelijk. Uw oogarts bepaalt welke de optimale behandelvorm is.

Er is aangetoond dat bepaalde voedingsstoffen nodig zijn om de macula goed te laten functioneren. Als één van de ogen is aangetast door MD, kan het voldoende innemen van die voedingsstoffen het slijtage proces in het andere oog vertragen. Deze voedingsstoffen vinden we in goede gevarieerde voeding en ook in voedingssupplementen. Uw oogarts kan u hierover informatie verschaffen.

Ondersteuning en begeleiding

Naast uw behandeling in Het Oogziekenhuis Rotterdam, zijn er ook gespecialiseerde organisaties waar u terecht kunt voor deskundig advies, optische hulpmiddelen en praktische trainingen ten behoeve van uw herstel. Het uitgangspunt is onafhankelijkheid en zelfstandigheid. Wij vinden het belangrijk dat u op de hoogte bent van het bestaan van deze mogelijkheden, zodat u hier al in een vroeg stadium gebruik van kunt maken.

De organisaties waar Het Oogziekenhuis Rotterdam een nauw samenwerkingsverband mee heeft zijn:

- MD Vereniging, telefoonnummer 030 298 07 07 of www.mdvereniging.nl
- Ergra Low Vision, telefoonnummer 070 311 40 70 of www.ikwilbeterzien.nl
- Koninklijke Visio, telefoonnummer 010 088 585 97 00 of www.visio.org
- Bartiméus, telefoonnummer 0900 77 888 99 of www.bartimeus.nl

Meer info

Indien u vragen heeft over uw (vervolg)afspraken, dan kunt u contact opnemen met het medische retina team van Het Oogziekenhuis Rotterdam, telefoonnummer 010 4017 833.

Heeft u nog vragen over de diagnose of behandeling, dan kunt u contact opnemen met de Poli-OK, van maandag tot en met donderdag tussen 08.30 en 12.00 uur op het telefoonnummer 010 401 77 32.

De informatie in deze patiëntenfolder kunt u ook terugvinden op www.oogziekenhuis.nl.